

GP 1988-08-30

Sjunkbomber, flygförbud, mystiska vågor.

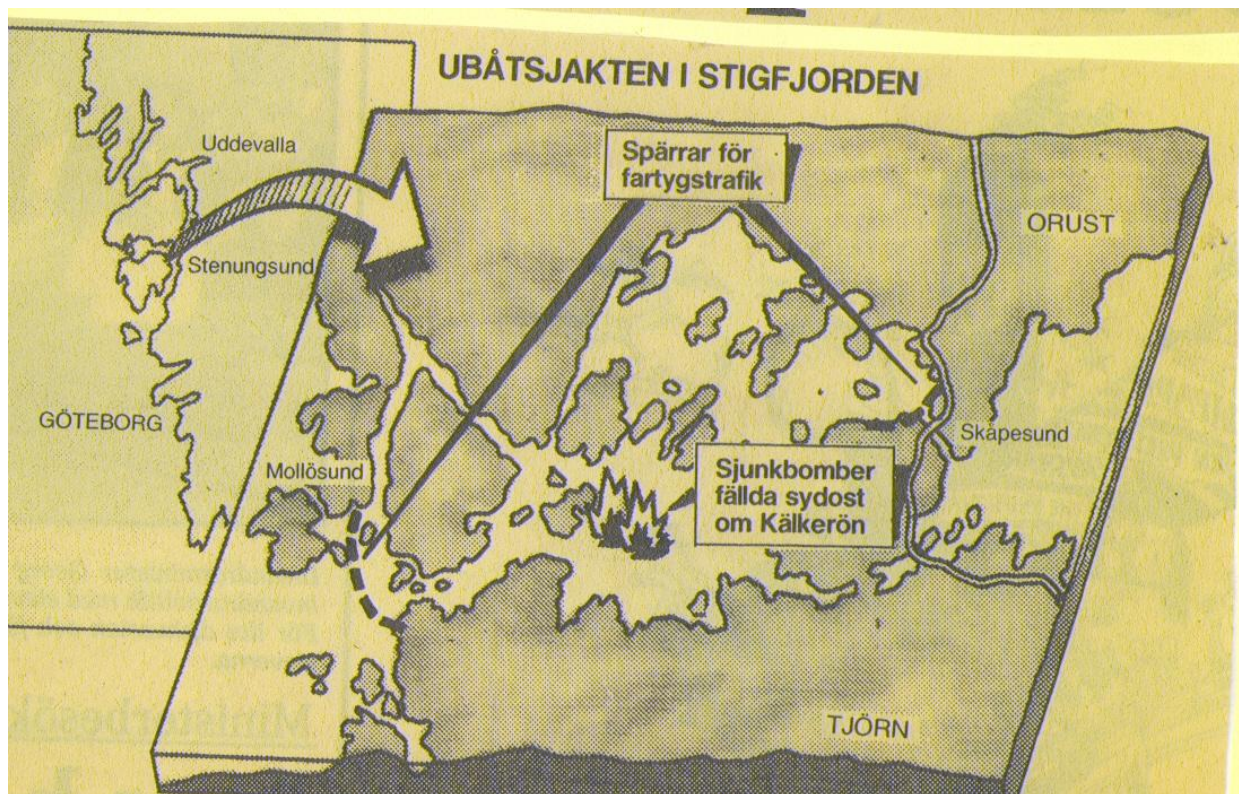
Stigfjorden avspärrad

Efter sjunkbombsanfall mot en misstänkt ubåt och nattligt krismöte på KA 4 spärrades i går Stigfjorden mellan Tjörn och Orust för all fartygstrafik. I går utfärdades också flygförbud över området upp till 1 000 meters höjd. Intensiv militär aktivitet pågick hela dagen på och kring fjorden, men utan synbart resultat.

Sjunkbombsanfallet kom 23.20 på måndagskvällen efter en "teknisk indikation" 23.00. Vilket instrument som gav utslag vill försvarsstabens talesman major Per Brissman inte säga.

Sannolikt rör det sig dock om hydrofonkontakt från ett fartyg. Stigfjorden är inte känt för några större militära installationer och Fjorden är varken militärt skydds- eller kontrollområde.

Bomberna, hur många vill Brissman inte säga, fälldes från fartyg vid Fjordebåden öster om Kälkeön. Det är där Stigfjorden breddas och grunder upp innanför de mycket smala och bitvis djupa inloppen.

Stort pådrag efter ubåt

Det rådde en febril spaningsverksamhet i den avspärrade Stigfjorden sent på tisdagskvällen.

ögonvittnen G-P talade med berättade om helikoptrar som svepte över vattenytan med tända strålkastare och patrullbåtar som sökte igenom fjorden. En eventuell främmande ubåt får svårt att ta sig ut.

Det var i Stigfjorden, mellan Orust och Tjörn, marinen vid 23-tiden i måndagskväll släppte sjunkbomber mot en misstänkt främmande ubåt. Marinen har sedan i slutet av förra veckan haft olika indikationer i området.

Länsstyrelsen avlyste igår området för all fartygstrafik, bortsett färjetrafiken för bofasta. På tisdagseftermiddagen tillkallades också ett 20-tal polismän från Kungälv och Göteborg för att kunna

avspärta området från allmänheten. Även flygförbud upp till 1 000 meters höjd infördes.

På försvarsstaben ligger man lågt med kommentarerna och bekräftar bara i stort att vapeninsats skett.

Skjuter först

Hur "säker" indikationen var är omöjligt att ens gissa eftersom marinen numera skjuter först och kollar sen.

— Det måste vi, annars kommer vi alltid i andra hand, säger major Brissman och tillägger:

— Kanske har vi tur någon gång.

Har ni hittat någonting på platsen för anfallet?

— Nej, det har vi inte.

Då pågick emellertid fortfarande bottenundersökningarna.

Att försvaret var redo i Stigfjorden på måndagskvällen var ingen slump.

— Vi har fått en massa rapporter den senaste tiden som tyder på främmande aktivitet i området, säger Per Brissman och tiger bestämt om när den första observationen gjordes.

— Då får ju motståndaren veta hur länge vi sett honom.

Enligt vad G-P erfar har dock marinens fartyg varit aktiva i Stigfjorden åtminstone sedan i fredags.

Svallvåg?

Rapporterna om observationer kommer både från civilpersoner och militärer. Bl a har en sommarstugeägare berättat att han i söndags såg en lång "svallvåg" på norden utan att någon båt var i närheten.

På måndagskvällen kom så den "tekniska indikationen" och sjunkbombsanfallet. Sedan blev det tyst.

— Efter anfallet har vi inte haft några indikationer, säger Per Brissman.

Detonationerna satte dock fart på länsstyrelsens grupp för ubåtsskyddsoperationer. Det hemliga antalet ledamöter väcktes kl tre på natten och kallades till sammanträde på MKV KA 4 i Göteborg.

— Vi har lovat att ställa upp när som helst, berättar försvarsdirektör Hans Byström för G-P.

Själv slapp han stiga upp. Men experter från kustbevakningen, polisen, länsstyrelsen, berörda kommuner, luftfartsverket och marinkommandot använde natten till att planlägga avspärningarna och den fortsatta ubåtsjakten.

Luftfartsverket hann först med sitt förbud. Samtidigt som G-P:s reportageteam lyfte i helikopter från Säve stängdes luftrummet innanför Ellös, Ljungskile, Stora Höga, Skärhamn och Käringön för all flygtrafik upp till 1 000 meters höjd.

Från laglig höjd och mellan molntapparna kan vi dock iakttä en del av ubåtsjakten. Grå marinfartyg och åtminstone ett fiskefartyg ligger stilla vid platsen för sjunkbombsanfallet, vid utlopp och längre in i Stigfjorden. Ett kustbevakningsfartyg rör sig för sakta fart. Plötsligt bryts den skenbara friden när ett grått fartyg sätter högsta fart mot Skåpesund. Varför, liksom alla andra fakta om ubåtsjakten, gör försvarsstaben sitt bästa för att dölja:

— Vi vill ju inte avslöja vår taktik, säger major Brissman. Dock

meddelar han att marinen än så länge nöjer sig med att sätta in de resurser som finns på västkusten.

Dessa är, så vitt känt, flottans tre vedettbåtar, kustartilleriets olika småfartyg samt två tunga helikoptrar från Säve. Dessutom finns det marina hemvärnet, d v s fiskefartyg.

För att underlätta spaningarna och skydda tredje man vid eventuella stridshandlingar stängdes så Stigfjorden för all fartygstrafik på eftermiddagen.

Förbudsområdet avgränsas i väster av en linje i Stigfjordens mynning från Björholmens sydvästspets norrut över västra Fjordbåden och Otterholmens västra strand till Tångesunds västra strand. I öster går spärrgränsen vid Skåpesundsbron.

Förbudet gäller inte färjan över Lyresund samt bofasta som får färdas närmaste väg till och från fastlandet.

Tre utlopp

Mycket är oklart om den pågående ubåtsjakten, men ett är säkert: OM sjunkbombsanfallet verkligen riktades mot en främmande ubåt och OM denna ubåt finns kvar i Stigfjorden så är ubåtsbesättningens situation extremt svår.

Det finns bara tre utlopp från Stigfjorden och samtliga är mycket smala, svårnavigerade till och med för fritidsbåtar och lätta att spärra.

Ubåtsjakten kan således bli en fråga om vem-som kan vänta längst.

Vid försommarens ubåtsjakt vid Donsö höll marinen ut i en månad.

Problemet är att ingen vet hur länge förmodade miniubåtar kan hålla ut.